

Izlet na Štajersko

Društvo upokojencev iz Brezovice je 6. junija priredilo enodnevni izlet za svoje članke. Prijavilo se jih je kar za dva avtobusa. Že na obnem zboru smo se odločili za smer Celje – Frankolovo – Ptuj. Na dan izleta je deževalo, vendar smo kljub temu odšli na pot z dobro voljo. Med potjo sta nas zabavala harmonikar in kitarist, skratka bilo je veselo razpoloženje.

Najprej smo se ustavili v Celju, kjer smo si ogledali muzej NOB in Stari pisker, kjer so nam opisali njuno zgodovino, nato pa smo si ogledali še razstavljene slike ter predmete iz NOB. Pred spomenikom smo prižgali svečo.

Iz Celja smo se odpeljali v Frankolovo, kjer sta postavljena dva spomenika v spomin žrtvam nacističnega zločina. V dveh skupnih grobiščih leži sto slovenskih talcev, ki so jih Nemci obesili na obcestna drevesa. Prižgali smo svečo in se z enominutnim molkom poklonili žrtvam za svobodo.

Na poti proti Ptuj se je vreme že zvedrilo in posijalo je sonce. Po prihodu v staro mesto Ptuj smo si najprej ogledali grad. Imeli smo kaj videti, kajti v njem so neprecenljive zgodovinske vrednosti in zanimivosti. Po ogledu smo se prijetno utrujeni napotili v grajsko restavracijo, kjer nas je že čakalo pripravljeno kosilo.

Popoldne smo se na vrtu restavracije prijetno zabavali in tudi zaplesali. Še bolj smo se spoznali med seboj in vsi smo zadovoljni ter dobro razpoloženi krenili proti domu z željo, da bi se na takih izletih še srečali.

Društvo upokojencev
Brezovica

SPOMINSKA ISKRICA DEVETDESETLETNIKA Z BARJA

Velikan med otročiči

Postaven. Iskriv v spominu. Primerjalno kritičen. Navdušen nad delom. Vedno v gibanju. To je le nekaj oznak, ki jih upamo zapisati o Janezu Vrbincu z Barja. 30. julija bo dopolnil devetdeset let.

Njegovo življenje je skoraj istovetno z zgodovino barjanskega gasilstva. Mnoge niti pa razpreda tudi v ljubljansko in slovensko organizacijo, katere člani se kratko in polno pozdravljajo z geslom »Na pomoč!«.

Nesmiselno bi bilo nizati desetine dogodkov, o katerih še danes polno, zavestno in neokrnjeno pripoveduje starosta barjanskih gasilcev. Zato smo segli po zanimivosti iz polovice njegovega življenja. V nekaj skopih stavkih bomo opisali zarodke slovenskega pionirskega gasilstva, ki je vzkliklo prav na naših tleh. Prepustimo besedo skorajšnjemu slavljenču:

»1930. leta je bilo. V gasilskem društvu Barje smo zbrali prvi gasilski naraščaj. Enaindvajset dečkov, od sedmih do dvanajstih let, je poneslo po Sloveniji sloves ljubljanske gasilske župe. V Ljubljani smo se tisto leto pripravljali na vseslovenski gasilski kongres. V Trbovljah smo imeli nekakšno generalko in tam sem prvokrat videl tudi gasilski naraščaj. Tako me je prevzelo, da sem pričel doma takoj zbirati fante. Pa ne le to. Pričeli smo tudi vaditi z gasilskimi sekiricami. Od 1. do 4. avgusta smo imeli veliko priložnost predstaviti gasilec iz mnogih slovanskih dežel našo mladež. Dečkov ni bilo težko zbrati. V dveh mesecih pa jih je bilo treba tudi primerno opremiti in obleči. Ker sem bil

po poklicu sedlar, sem naredil iz usnja, ki mi ga je dal Milko Hojan, posebne opaske in tulce za lesene sekirice. Imeli so tudi enotne suknjiče. Ko smo šli po cesti, so nas ljudje vedno navdušeno pozdravljali. Nekateri so nam vrgli tudi bonbone, pa tudi kak dinar je priletel iz premožnejšega žepa.

Iz te skupine so še živi in člani gasilskega društva Lado Knez, Tone Kupic, Lado Okorn in Vinko Javornik. Ob njih pa še trije Janezovi sinovi in sicer Lado, Franci in Tone.«

Zamera funkcionarju

Janez Vrbinc menda ne pozna olepšanih besed. Sogovornikom pove tisto, kar meni, da je pošteno in skuša vedno naliti čistega vina. Ta njegova lastnost bi kmalu »pomagala« razgnati skupino mladih gasilcev, ki je uspešno nastopala na mnogih gasilskih slavljih po Sloveniji od 1930 do 1932. leta. Tako se spominja zapletov:

»Takrat sem bil podnačelnik ljubljanske gasilske župe. Na neki seji sem preveč odločno zahteval razlago o precejšnjem denarju, ki ga je dobil za svoje delo gasilski funkcionar. Grajal sem njegovo početje. Pa se je našel sel in moje besede prenesel prizadetemu. Kmalu sem začutil moč polen, ki prileti pod kolena.

Do takrat nam je zveza pomagala z denarjem za obleke, mnogokrat so nam čestitali ob nastopih s sekiricami, lestvami in ob pravih pionirskih gasilskih vajah. Potem pa je vse to usahnilo, kljub temu, da

V nekdanjem čebelnjaku je Janez Vrbinc sestavil zanimivo zbirko dokumentov, fotografij, predmetov o razvoju gasilstva v njegovi družini, na Barju ter v našem mestu

so bili nastopi teh otrok najboljša reklama za vključevanje v gasilske vrste.

Res je bilo po pravilih mogoče vključevati med gasilce le mladino nad štirinajst letom. Torej nisem spoštoval pravil. Pa so mi dolgo gledali skozi prste. A se nisem vdal.

Razplet. Povabili so nas na veliko gasilsko slavo na Primskovo pri Kranju. Starši so težko čakali, da bomo dobili dovoljenje za nastop. Učitelj Tone Likozar s Primskovega me je peljal k županu in ta je poiskal pomočnika bana. Pirkmajer se je pisal. Ko je zvedel za moje zaplete, se je nasmehnil in dejal: »Janez, kar pridno nastopaj s tvojimi (premladimi) fanti, dobro jih vzgajaj in nikogar se ti ni treba več bati. Takrat sem se spet opogumil in vodil našo razširjeno (28) skupino do vojnih dni.«

Poznavalci gasilske zgodovine vedo, da smo šele po vojni pričeli namenjati večjo skrb najmlajšemu gasilskemu naraščaju – pionirjem.

Križanka za vas

NAJVEČJI ANGLEŠKI DRAMATIK	ČLOVEK, KI TRDNO VZTRAJA	ČLOVEK, KI VERUJE	INDIJSKI DROBIŽ	BIVŠI NOGO-METAŠ DINAMA	NADA VIDMAR	LIČINKA TRAKULJE	FRANC. KABA-RETNI PLES
TVOREC, AVTOR							
VRSTA KLOBASE							
MESTO V ALŽIRIJI					RAČUN SVOJINA		
POPULARNI NEMŠKI SODOBNI PISATELJ							
DOMAČE Ž. IME			NAŠA KOMUNA	SRBSKO M. IME			
POŽIREK TEKOČINE			KAČA VELIKANKA	PRITOK VISLE RDEČI KRIŽ			
VEZNIK		NAMIZNO PREGRINJ. STADION V BUDIVPEŠTI				HUDA JEZA	STOTINKA DINARJA
IME PREBIVALCA PO KRAJU					GRADBENO PODJETJE GLASBE-NIK SOSS		
FRAN. COSKI PISATELJ (CLAUDE)				PEVKA ŠTEFOK RIHARD JAKOPIČ			
NOVINAR POROČE-VALEC							
EDO ŽMAVC		KOS POLJA					

Obiskali smo taborišče Rab

Društvo upokojencev KS Dobrova pri Ljubljani letos praznuje 30 let obstoja. Šteje okoli 130 članov in je po reorganizaciji zelo zaživelo. V društvo so vključeni upokojenci, ki so imeli pred upokojitvijo razne poklice. Delujejo v vsem političnem in družbenem življenju. So delegati v svetih KS, v Lovski družini, ZZZ VVI in tudi v raznih komisijah, KUD in pevskem zboru. Sodelovali so tudi pri organiziranju obnove spominske plošče narodnemu heroju Vladimirju Dolničarju – Rudiju pri organiziranju raznih konferenc, srečanj starejših občanov, praznovanju krajevnega praznika Dobrova, pri obnovitvi hiše pri Gavgarju in spominske sobe, kjer je v letu 1942–43 deloval CK Slovenije.

Na letni skupščini društva upokojencev KS Dobrova je bilo sklenjeno, da se organizira dvodnevni izlet v zloglasno taborišče na otok Rab. Iz Dobrova smo se odpeljali z enim avtobusom Z 49 izletniki. Preko Ljubljane in Karlovca smo se pripeljali do Plitvičkih jezer. Tam smo si ogledali naravne lepote tega kraja jugoslovanske zemlje, po ogledu nas je pot vodila preko Senja in pri Jablanici smo se s trajektom prepevali na otok Rab, na katerem so bili v letu 1942–43 zaprti Jugoslovani, predvsem Slovenci in Hrvati. Po nekaj podatkih je v taborišču Rab umrlo okoli 4500 internirancev.

Že močno utrujeni smo se ustavili v hotelu Imperial in tam prenočili. Nalsednji dan smo se odpeljali na ogled taborišča Rab in pokopališča. Že takoj pri vходу na pokopališče dobi obiskovalec slab vtis. Spominsko obeležje, na katerem je vklesano posvetilo, je zapuščeno. Črke so slabo vidne in ni nobenih sledov, da bi bile kdaj prebavljane. Enako stanje je tudi na spomeniku. Trava je bila pokošena. Napisi tovarišev, ki so tam pomrli, so slabo vidni in zarjaveli, tako da dobi občutek, da tone vse v pozabo. Lepo bi bilo, da bi se vse obnovilo, da bi svojci in ostali, ki obiskujejo to pokopališče, lažje našli imena svojih dragih.

Po ogledu pokopališča smo se zbrali pri spomeniku in počastili spomin na umrle trpine z enominutnim molkom, pevci pa so zapeli tri žalostinke. Najmlajša izletnica, ki obiskuje šele drugi razred osnovne šole, pa je prižgala svečke. Tovariši, ki so bili zaprti v tem taborišču, pa so pripovedovali o trpljenju in življenju v taborišču, ki smo si ga tudi ogledali.

Čeravno smo šli na pot z namenom, da vidimo kraj, kjer so trpeli in umirali tovariši, je bil izlet prijeten. Videli smo kraj naše lepe domovine in srečali ljudi, ki jih še nismo videli. Med potjo je bilo na avtobusu veselo, saj ni manjkalo šal, petja in tudi vreme nam je bilo naklonjeno.

Pozivamo vse tovarišice in tovariše, ki so upokojenci in se še niso vključili v naše društvo, da to storijo čimprej. Ne bo vam žal! Prijetno se boste počutili med nami. Vodi nas izkušena predsednica, ki je pred leti praznovala 4 krat po 20 let in je še vedno zelo agilna, zdrava in vitalna. Tudi vi boste, če se vključite v naše društvo, dočakali in praznovali takšen in še večji jubilej.

JOŽE KOMAT

V spomin

Vest o nenadni smrti tov. MILANA MAHKOVIČA, ki nas je pretresla v soboto, 27. junija 1981, je v nas pustila grenko sled ob izgubi vaščana, ki je še tik pred smrtjo sodeloval na delovni akciji in pripomogel k razvoju krajevne skupnosti.

Kot aktivnega krajana ga bomo ohranili v spominu in ob tem sočustvujemo z njegovimi najbližjimi.

Krajani Iške vasi